

minimalizácia

vzniku a škodlivosti odpadov

a opätovné používanie

„Človek vždy nestráca, keď sa niečoho zrieka.“
Johann Wolfgang Goethe

PREJAVME LÁSKU ZEMI

MINIMALIZÁCIA

pozostáva z dvoch stratégií:

1. Predchádzanie vzniku odpadov: Aby sme predchádzali vzniku odpadov, je potrebné menej odpadov vyhadzovať a menej spotrebovať. To znamená, že už vopred premýšľajme, koľko odpadu našim rozhodnutím vytvoríme.

Trvácna taška z ľanového plátna je vhodnejším variantom plastovej jednorazovej tašky a vyzerá elegantnejšie.

2. Obmedzovanie škodlivosti odpadov:

Pri výrobe nových produktov dochádza k ťažbe z prírodných zdrojov. Výroba prebieha zväčša priemyselne, čo má za následok zvýšené znečistenie, spotrebu energie, vyžaduje sa doprava a nakoniec vznikne výrobok, ktorý sa po krátkom čase stáva odpadom. Najekologickejšie a najekonomickejšie riešenie je odpad nevytvoriť, než zmierniť škody z jeho odstraňovania či využitia. Ani recyklácia nie je proces bez vylúčenia znečistenia.

OPÄTOVNÉ POUŽÍVANIE

znamená, že mnoho vecí je možné používať znovu (opravy, vratné fľaše) alebo ich použiť inak. Znovu používanie má vyššiu prioritu ako recyklácia, pretože spotrebuje spravidla menej energie, zdrojov, menej sa znečistí životné prostredie.

PREČO MINIMALIZOVAŤ VZNIK A ŠKODLIVOSŤ ODPADOV A OPÄTOVNE POUŽÍVAŤ?

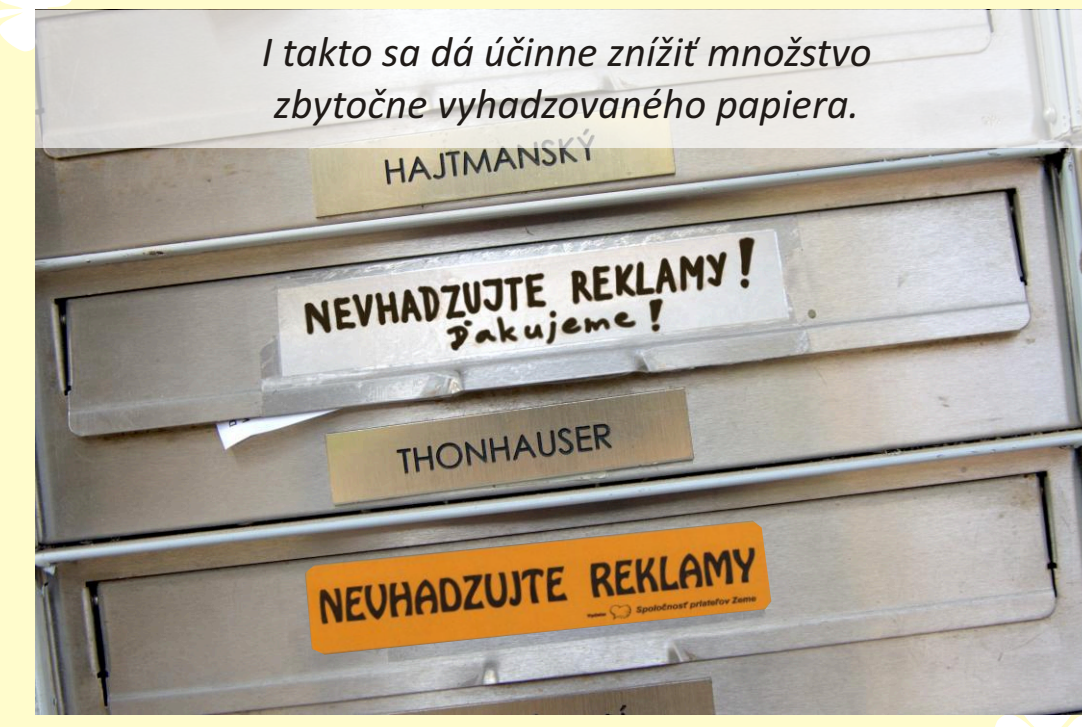
- Najlepšie je, keď odpad vôbec nevznikne. Čím viac odpadov vytvárame, tým viac sa naša Zem stáva planétou na jedno použitie. Nenavratne sa stráca energia využitá na recykláciu odpadov, skládky odpadov vytvárajú boľavé miesta v krajine, spaľovne odpadov otravujú vzduch, ktorý dýchame.
- Nemôžeme súčasne plytvať a túto nadspotrebu považovať za súčasť životnej úrovne a zároveň chcieť žiť v zdravom životnom prostredí, kde prijímame len zdravé potraviny a čistú vodu a vzduch.
- Už nielen nebezpečné odpady obsahujú jedovaté a rakovinotvorné látky. Tie sú dnes aj na pohľad v "obyčajných" veciach ako sú hračky, kozmetika, elektronika, textil. Škodí počas používania a tiež potom, keď sa stanú odpadom.

AKO MÔŽEME POMÔČŤ?

- Obmedzujeme obaly.** Pri nákupe si vyberáme výrobky bez zbytočných obalov, bez jednorazových obalov a radšej si nosme vlastné obaly napr. vrecká na pečivo, ovocie a zeleninu a pod. Je absurdné, že pri nákupe s prevahou nadmerných a jednorazových obalov vyprodukuje viac odpadov, ako je objem tovaru určeného na konzumáciu. Priemerná domácnosť dnes zaplatí 10-50% z cien potravín za obaly.
- Kompostujeme si svoje bioodpady sami.** Bioodpady, ktoré nám vznikajú v kuchyni a na záhrade si môžeme skompostovať doma v kompostovisku.
- Uprednostňujeme miestne výrobky a potraviny** od malých pestovateľov a živnostníkov. Na krátke vzdialenosti nie je potrebné použiť nadmerné množstvo obalov, vyprodukuje sa tak menej odpadov a znečistenia z dopravy.
- Namiesto tenkých jednorazových plastových tašiek **používajme trvácnu tašku.** Predídeme tým vzniku množstva zbytočných odpadov.

Kompostovanie nie je také náročné, ako sa môže na prvý pohľad zdať. Kompost je nenahraditeľným zdrojom živín pre zdravú záhradu.

- Odmietajme letáky,** ktoré každodenne zaplňajú naše schránky. **Nalepme si na schránku nálepku „Nevhadzujte reklamy“.** Obmedzíme tak zbytočnú spotrebu množstva papiera, čím šetríme naše lesy a energiu na jeho výrobu.
- Vylúčme agresívne čistiace prostriedky** napr. s obsahom chlóru... Použijeme radšej ocot, sódu bikarbónu, alebo čistiace prostriedky, ktoré sú šetrnejšie k životnému prostrediu.
- Pre elektroniku, nábytok, domáci tovar, náplne do tlačiarň, obuv, šatstvo a množstvo ďalších vecí je **opravovanie a renovácia** možnosťou ako predĺžiť ich životnosť namiesto ich vyhodenia.

Nabíjateľné batérie sa dajú nabíť 700 až 1000 krát. Takže ich používaním ušetríme také isté množstvo jednorazových batérií.

- Používaním nabíjateľných batérií** (monočlánkov) alebo sieťových adaptérov namiesto jednorazových batérií predídeme vzniku zbytočných nebezpečných odpadov s obsahom ťažkých kovov.
- Pri nakupovaní uprednostňujeme **tovar,** ktorý je **opakovane použiteľný, trvácny** a je vyrobený z **kvalitných materiálov.**
- Opätovne využívajme veci namiesto nákupu nových** vecí. Oprava, prešívanie textilu, zapožičanie, výmena nepotrebných vecí, či ich nákup v second-hande, bazáre, burzách, antikvariáte šetrí prírodné zdroje a aj naše peňaženky.
- Obnosené, ale stále použiteľné šatstvo** darujme charite.
- Miesto jednorazových plienok **používajme textilné plienky.** Pre výplň jednorazových plienok zaplatí životom ročne viac ako 1 miliarda stromov. Okrem klasických bavlnených plienok existuje i široký výber látkových plienok rýchlo zapínateľných, nohavičkových v rôznych veľkostiach.
- Vratné sklenené obaly sa opätovne používajú v priemere cca 10-75 krát. **Kupovaním vratných sklenených obalov predĺžime ich životnosť, šetríme prírodné zdroje,** suroviny a energiu potrebnú na ich výrobu a výrazne znižujeme znečistenie z ich výroby.

Batikovanie je jednou z možností ako ozvláštniť svoj šatník a zo starej veci tak urobiť novú - za málo peňazí, podľa svojich predstáv a bez zbytočne vyhodenej veci.

- Používaním nabíjateľných batérií** (monočlánkov) alebo sieťových adaptérov namiesto jednorazových batérií predídeme vzniku zbytočných nebezpečných odpadov s obsahom ťažkých kovov.
- Pri nakupovaní uprednostňujeme **tovar,** ktorý je **opakovane použiteľný, trvácny** a je vyrobený z **kvalitných materiálov.**
- Opätovne využívajme veci namiesto nákupu nových** vecí. Oprava, prešívanie textilu, zapožičanie, výmena nepotrebných vecí, či ich nákup v second-hande, bazáre, burzách, antikvariáte šetrí prírodné zdroje a aj naše peňaženky.
- Obnosené, ale stále použiteľné šatstvo** darujme charite.
- Miesto jednorazových plienok **používajme textilné plienky.** Pre výplň jednorazových plienok zaplatí životom ročne viac ako 1 miliarda stromov. Okrem klasických bavlnených plienok existuje i široký výber látkových plienok rýchlo zapínateľných, nohavičkových v rôznych veľkostiach.
- Vratné sklenené obaly sa opätovne používajú v priemere cca 10-75 krát. **Kupovaním vratných sklenených obalov predĺžime ich životnosť, šetríme prírodné zdroje,** suroviny a energiu potrebnú na ich výrobu a výrazne znižujeme znečistenie z ich výroby.
- Ak už kupujeme nevrätne obaly, **porozmýšľajme nad ich ďalším použitím.** Sklenené poháre využijeme na zaváranie alebo uskladnenie sypkých potravín a korenín.
- Náplne, tonery a pásy do tlačiarní a kopírokov dávajme opätovne naplniť.** Nové kupujeme, až keď ďalšie naplnenie (či nafarbenie pásy) nie je možné.

Plátenej plienky okrem životného prostredia šetria i peňaženku.

Sklenená fľaša dodá dôstojnosť každému stretnutiu.

Uprednostňujeme miestne výrobky a potraviny.